

ด่วนที่สุด

ที่ ร ง ๐๓๐๓/ ๑๗๙

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

ปี๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดประเภทงานและการยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าว
สำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายหรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  ๒. ร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....
  ๓. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ ทำได้
  ๔. สรุปสาระสำคัญร่างกฎหมายฯ และร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่องร่างกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดประเภทงานและการยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าว สำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายหรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) และ (๖) รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๓ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

(๑) คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ตามกฎหมายระหว่างดำเนินคดี การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ หรือการเรียกร้องสิทธิ มีระยะเวลาครั้งละไม่เกิน ๖ เดือน และสามารถขยายระยะเวลาได้จนกว่าการช่วยเหลือหรือการคุ้มครองสวัสดิภาพสิ้นสุด

(๒) คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบตามที่กระทรวงแรงงานโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวเสนอเรื่อง กำหนดงานให้คนต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ทำได้ ๒ งาน ได้แก่ งานกรรมกร และงานรับใช้ในบ้าน โดยได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำได้ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) คณะกรรมการรัฐมนตรี...

(๓) คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ อนุมัติในหลักการร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ. .... เพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวให้แก่คนต่างด้าวดังกล่าวที่ขออนุญาตทำงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คุณต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำได้ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

(๔) คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติเกี่ยวกับการผ่อนผันให้ผู้เสียหายและพยานในคดีค้ามนุษย์อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ตามกฎหมาย หลังคดีสิ้นสุด โดยให้กระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยผ่อนผันให้ผู้เสียหายและพยานในคดีค้ามนุษย์อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และทำงานได้ตามกฎหมายเป็นเวลา ๒ ปี หลังคดีสิ้นสุด ทั้งนี้ ให้รวมถึงผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรของคนต่างด้าว ดังกล่าวด้วย เมื่อการอนุญาตครบกำหนด ๒ ปี หากคนต่างด้าวไม่มีพฤติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และประศรจะทำงานกับนายจ้างต่อไปอีก ให้สามารถขออยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นคราวๆ ละ ๑ ปี และให้กระทรวงแรงงานพิจารณาอนุญาตให้คุณต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายและพยานในคดีค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับออกไปอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ทำงานได้ทุกประเภทงาน ตามที่นายจ้างได้ตกลงว่าจ้าง โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมการขอรับใบอนุญาตทำงาน และให้ได้รับค่าจ้างตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว ได้ประชุมพิจารณาร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. .... และร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คุณต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ ทำได้ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบในหลักการร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และร่างกฎกระทรวงฯ ตามที่กรรมการจัดทางงานเสนอ และได้รับรองรายงานการประชุมในคราวการประชุมดังกล่าวแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

กระทรวงแรงงานได้ยกเว้นกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. .... และร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คุณต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ ทำได้ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

ชื่อนมัติ...

ซึ่งอนุมัติเกี่ยวกับการผ่อนผันให้ผู้เสียหายและพยานในคดีค้ามนุษย์อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ตามกฎหมาย หลังคดีสิ้นสุด และสอดคล้องกับการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยในการออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นพยานที่สืบพยานก่อนการฟ้องคดีหรือระหว่างการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ และเป็นการรองรับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๓๑ ทำงานได้ ซึ่งตามมาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ร่างกฎหมายไว้ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ร่างกฎหมายไว้ว่าด้วยการเสนอเรื่องที่เสนอต่อกลุ่มคนต่างด้าว ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้คณะกรรมการรัฐมนตรี ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวประกาศกำหนดงานที่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แต่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรกรอบออกใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง อาจขอรับใบอนุญาตทำงานได้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากธุรกิจมีนโยบายเร่งด่วนในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยผ่อนผันให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมถึงผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรของคนต่างด้าว ดังกล่าว อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ตามกฎหมายหลังคดีสิ้นสุด เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายและพยานในคดีค้ามนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นแรงจูงใจให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ให้ความร่วมมือในการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยคำนึงถึงเหตุผลทางด้านมนุษยธรรมเป็นหลัก รวมทั้งยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. .... และร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ ทำได้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างกฎหมายยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเว้นค่าธรรมเนียมตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ สำหรับคนต่างด้าวดังต่อไปนี้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของคณะกรรมการรัฐมนตรีได้อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

(๑) คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) คนต่างด้าวซึ่งเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) ผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรของคนต่างด้าวตาม (๑) หรือ (๒) ที่มีอายุไม่น้อยกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี

(๔) บุตรของคนต่างด้าวตาม (๑) หรือ (๒) ที่มีอายุเกินสิบแปดปีซึ่งได้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตทำงานและปรับปรุงแก้ไขทะเบียนประวัติให้เป็นปัจจุบันภายในสามสิบวันก่อนมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์

๔.๒ ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ ทำได้ มีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดคนต่างด้าวที่อยู่ในบังคับของร่างประกาศฉบับนี้ จะต้องเป็นคนต่างด้าวซึ่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของคณะกรรมการรัฐมนตรีได้อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้เป็นไปตามติตามะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ดังนี้

(๑) คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๒) คนต่างด้าวซึ่งเป็นพยานที่สืบพยานก่อนการฟ้องคดีหรือระหว่างการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) ผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรของคนต่างด้าวตาม (๑) หรือ (๒) ที่มีอายุไม่น้อยกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี

(๔) บุตรของคนต่างด้าวตาม (๑) หรือ (๒) ที่มีอายุเกินสิบแปดปี ซึ่งได้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตทำงานและปรับปรุงแก้ไขทะเบียนประวัติให้เป็นปัจจุบันภายในสามสิบวันก่อนมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ และมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรเช่นเดียวกับสิทธิของบิดาหรือมารดา

(๒) กำหนดงานให้คนต่างด้าวที่อยู่ในบังคับของร่างประกาศฉบับนี้ ทำงานได้ทุกประเภทงานตามที่นายจ้างได้ตกลงว่าจ้าง ยกเว้นกรณีที่คนต่างด้าวดังกล่าวมีอายุไม่น้อยกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี ให้ทำงานกับนายจ้างได้ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการร่างกฎหมายค่าแรงค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. .... และให้ความเห็นชอบร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดประเภทงานให้คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการทำงาน

ของคนต่างด้าว...

ของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือเป็นพยานในคดีค้ามนุษย์ทำได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

ฯ.

(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรรมการจัดทำงาน

กองนิติการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๖ ๑๗๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕๕ ๑๘๓๓